

OHAL Kararnameleri ile Gelen *Yenilikler*

Adnan TÜRKDAMAR
Niğde Vali Yardımcısı

Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini ve temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik Devletimize ve Milletimize karşı 15 Temmuz 2016 günü başlatılan ve milletimizin şanlı direnişi ile başarısız olan menfur darbe girişimini tertip eden, destekleyen veya bu ihanet şebekesi ile iltisaklı, irtibatlı ya da müzahir olan tüm unsurlarla mücadelenin etkili ve süratli bir şekilde yürütülmesi için Anayasanın 120. Maddesi ile 25.10.1983 tarihli ve 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanununun 3. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre, 20.7.2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde 90 gün süreyle Olağanüstü Hal ilan edilmiş ve karar Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 2016 tarihli ve 117. Birleşiminde onaylanmıştır.

13 Ekim 2016 tarihinde 90 gün ve 05 Ocak 2016 tarihinde 90 gün süreyle ve Nisan ayında 90 gün olmak üzere uzatılmıştır.

Bu dönemde çıkarılan 23 Kararname (667-690) incelendiğinde FETÖ ve PKK

gibi Milli Güvenliği tehdit eden silahlı terör örgütleriyle irtibatı, iltisakı ve aidiyeti tespit edilen kamu görevlilerinin kamu görevinden çıkarılmaları ile ilgili hükümler, çıkarılanların listeleri; aynı şekilde bu terör örgütlerine ait sağlık kurum ve kuruluşları, özel öğretim kurum ve kuruluşları, özel öğrenci yurtları ve pansiyonlar, vakıf ve dernekler ile bunlara ait iktisadi işletmeler, vakıf yüksek öğretim kurumları, sendika, federasyon ve konfederasyonlar, medya kuruluşlarının kapatılmaları ve/veya Hazine ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne geçiş hükümleri bulunmaktadır.

Ayrıca PKK'nın elinde olup vatandaşa hizmet yerine hezimet, huzur ve güvenlik yerine terör getiren Belediyelere kayyum atanması ve vatandaşa yerel hizmetlerin götürülmesi ile ilgili hükümler bulunmaktadır.

Yukardaki konular dışında söz konusu Kararnamelerle 121 Kanun ve KHK' da değişiklik yapılarak her biri bir yazı konusu olabilecek aşağıdaki reformların yapıldığı görülmektedir:

- Personel rejimiyle ilgili olarak sözleşmeli öğretmenlik, **sözleşmeli sağlık personeli, sözleşmeli TRT personeli**, Güvenlik Koruculuğu sistemi getirilmiştir.
  - **Sağlık Bilimleri Üniversitesi** kurulmuş ve GATA başta olmak üzere 35 askeri hastane Sağlık Bakanlığına devredilmiştir.
  - Milli Savunma Bakanlığı bünyesinde **Milli Savunma Üniversitesi** kurulmuştur.
  - **Kuvvet Komutanlıkları Milli Savunma Bakanlığına** bağlanmıştır.
  - Harp Akademileri, askeri liseler ve astsubay hazırlama okulları kapatılmıştır.
  - İçişleri Bakanlığına bağlı **Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi** kurulmuştur.
  - Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilat, bütçe, personel (**atanma, terfi, yargılanma, izin, görevden uzaklaştırma, özlük, disiplin**), yönlerinden tam anlamıyla İçişleri Bakanlığına bağlanmıştır. 657 sayılı DMK'da **Jandarma Genel Komutanlığı Sınıfı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Sınıfı** oluşturulmuştur.
  - Milli Savunma Bakanlığı ve Genel Kurmay Başkanlığının görev ve yetkilerinde değişikliğe gidilerek örgütlenme ve hiyerarşik yapılanmanın değişimi sağlanmış ve Genelkurmay Başkanlığının çoğu yetkileri Milli Savunma Bakanlığına devredilmiştir.
  - **Genelkurmay Başkanının atanması** "...orgeneral ve oramiraller arasından Bakanlar kurulunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanıca atanır." şeklinde düzenlenmiştir.
  - 357, 211, 926, 3269 sayılı Kanunlarda yapılan değişikliklerle askeri personelle ilgili düzenlemeler yapılmıştır.
  - Büyükşehirlerde Özel İdarelerin yerine kurulmuş bulunan **YİKOB**'lar Kamu Tüzel Kişiliğine Haiz Özel Bütçeli Kuruluşlar haline dönüşmüştür.
  - Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı kapatılmıştır.
  - **Maarif Vakfı** kurulmuştur.
  - İmar Kanununda değişiklik yapılarak şehir merkezlerindeki Askeri Birliklerin şehir dışına taşınabilmelerine imkân sağlayan yasal düzenleme yapılmıştır.
  - 6741 sayılı Kanunla kurulan Türkiye Varlık Fonunda değişiklikler yapılmıştır.
  - **Pasaport ve ehliyet hizmetleri** Emniyet Genel Müdürlüğünden alınarak Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne verilmiştir. **Aynı şekilde araç tescil işlemlerinin noterlere devri yolu açılmıştır.**
  - Emniyet Genel Müdürlüğünün yurt dışı teşkilatı kaldırılmış İçişleri Bakanlığı'na yurt dışı teşkilatı ve müşavirlik kadrosu verilmiştir.
  - Sanal ortamda işlenen suç tanımı yapılmış, polise sanal ortamda araştırma yapma yetkisi verilmiştir. Adli Tıp Kurumunda **Adli Bilişim İhtisas Dairesi** kurulmuştur.
  - Teröre bulaşan Belediyelere **kayım atanması**, araç-gereçlerine el konulması, mevzuat gereği yapması gereken hizmetlerin ise Valilik tarafından kamu kurumları eliyle yapılması imkânı getirilmiştir.
  - İçişleri Bakanına ve Valilere teröre bulaşan belediyelerde Belediye Başkanı veya meclis üyesi ataması yapma yetkisi verilmiştir.
  - **Özel Öğretim Kurumları** ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır. Bu kurumlar 01.08.2017 tarihinden itibaren bir bilim grubunda eğitim yapabileceklerdir.
  - Devlet Üniversitelerinde **Rektörlük seçimleri yeniden düzenlenmiştir.**
  - 5188 sayılı Kanunda değişiklik yapılarak özel güvenlik görevlilerinin silahlı olarak görev yapacakları alanlar genişletilmiştir.
  - 5237, TCK, 5271, 5275, 3713, CMK gibi kanunlarda değişiklikler yapılmıştır.
  - Devlet Memurluğuna atanabilmek ve KİT personeli olabilmek için güvenlik/arşiv araştırması şartı getirilmiştir.
  - Harita Genel Komutanlığına bağlı **Coğrafi Veri Merkezi** kurulmuştur.
  - Kimlik Bildirme Kanununda değişiklik yapılarak terör örgütlerinin en fazla kullandıkları **"günübirlik kiralanan evler"**in de güvenlik güçlerine kayıtlarını vermeleri zorunluluğu getirilmiştir.
  - Askeri eğitim kurumlarının dereceleri ve müfredatının Milli Eğitim Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığının birlikte belirleme esası getirilmiştir.
  - Yüksek Askeri Şuranın üyeleri ve sekreteryaya işlemleri değiştirilmiştir.
- Yukarıda sayılanlar dışında Köy Kanunu, Yargıtay Kanunu, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Türk Bayrağı Kanunu, İhale Kanunu, Devlet Memurları Kanunu, Veteriner Hizmetleri Kanunu, Özel Öğretim Kurumları Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Değerli Kağıtlar Kanunu, Uzman Jandarma Kanunu, Kimlik Bildirme Kanunu, İşsizlik Sigortası Kanunu, İmar Kanunu, Milli Piyango Teşkiline Dair Kanun, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Kanunu, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, İl İdaresi Kanunu, Taşıt Kanunu, Değerli Kağıtlar Kanunu, Bankacılık Kanunu gibi toplam 127 kanunda ve KHK'da değişiklik yapılmıştır.